

MENSELIJK, EERLIJK, DUURZAAM

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2022-2026

GROEN
LINKS
CASTRICUM

INHOUD

MENSELIJK, EERLIJK, DUURZAAM	4
KLIMAAT & DUURZAAMHEID	5
WONEN	7
GROEN	9
ZORG	11
WERK & INKOMEN	13
KUNST & CULTUUR	15

MENSELIJK, EERLIJK, DUURZAAM

Al dertig jaar lang maakt GroenLinks deel uit van de Castricumse gemeenteraad. Al die jaren zetten wij ons met hart en ziel in voor een inclusieve gemeente, waarin we niet alleen solidair zijn met elkaar, maar ook met de volgende generaties. Met onze groene en linkse oplossingen maken wij verschil in Castricum.

En dat blijft helaas hard nodig, want er is nog een lange weg te gaan tot iedereen in onze gemeente zich gelijkwaardig zal voelen. Ook zijn de gevolgen van de klimaatcrisis overal merkbaar. Veel bewoners van onze gemeente maken zich terecht ernstige zorgen, terwijl er nog steeds partijen zijn die de situatie niet serieus genoeg nemen.

Wij weten dat het kan: een eerlijke, groene en zorgzame gemeente. Een samenleving waarin iedereen gelijk wordt behandeld. Een plek waarin hoop en vertrouwen het winnen van angst en argwaan. Waar vooruitgang wordt verkozen boven de status quo. Wij komen niet op voor één groep of één lobby, maar beloven het beste voor onze gemeente als geheel. Ons welvaartsideaal omvat alles wat van belang is voor een waardevol leven: een goede gezondheid, een prettige buurt, werk naar draagkracht en een stabiel inkomen. Vooruitgang wordt alleen bereikt wanneer we samen streven naar gelijke verdeling van welvaart en welzijn, en klimaatverandering samen te lijf gaan.

En we hebben vertrouwen in mensen. We geloven dat iedere inwoner iets van zijn of haar leven wil maken en positief wil bijdragen aan de eigen leefomgeving. We geven ruimte en inspraak aan betrokken burgers die verbinding zoeken en hun omgeving groener, mooier, schoner en veiliger willen maken. De wensen en mogelijkheden van mensen staan bij ons centraal, niet de regels en structuren van organisaties.

Dit verkiezingsprogramma laat zien hoe we in Akersloot, Bakkum, Castricum, De Woude en Limmen willen én kunnen bijdragen aan een betere leefomgeving voor iedereen. Dat doen we aan de hand van de thema's die wij het belangrijkste en meest urgent vinden: klimaat & duurzaamheid, wonen, groen, zorg, werk & inkomen en kunst & cultuur. Bij ieder thema vind je terug waar wij voor staan en op welke concrete punten wij de komende vier jaar willen inzetten in de raad. Let wel: dit programma is niet uitputtend. Op onze [website](#) vind je meer standpunten en berichten over belangrijke onderwerpen. We zijn onze leden en veel maatschappelijke organisaties in onze gemeente veel dank verschuldigd: dit verkiezingsprogramma is tot stand gekomen dankzij hun waardevolle inbreng.

Namens GroenLinks Castricum:

Gerard Brinkman (lijsttrekker)
Hannie Lutke Schipholt
Valentijn Brouwer

Marieke Kooter
Aart Waterman
Frits Puhl

KLIMAAT & DUURZAAMHEID

WAAR WIJ VOOR STAAN

Overstromingen, droogte, branden en mislukte oogsten: we kunnen niet meer om de wereldwijde gevolgen van de klimaatcrisis heen. Omdat we met fossiele brandstoffen veel te veel CO₂ en andere broeikasgassen uitstoten, warmt de aarde steeds sneller op. De klimaatcrisis wordt veroorzaakt door de mens en als we niet snel in actie komen, wordt de aarde straks onbewoonbaar. Een schone en leefbare planeet achterlaten voor onze kinderen vinden wij heel belangrijk. We zetten daarom hoog in op een echte én eerlijke bijdrage aan het indammen van de klimaatcrisis. Want de gevolgen worden ook voor Nederland voelbaar. Deze zomer zagen we het al in Limburg.

Maar het is nog niet te laat. Om te beginnen moeten we verder verduurzamen en zo snel mogelijk veel minder CO₂ uitstoten. Dat willen we doen door de vervuilers aan te pakken en te investeren in groene, duurzame alternatieven. De gemeente kan daarbij echt verschil maken, want ze haalt op dit moment nog lang niet genoeg uit de kast om de uitstoot van CO₂ terug te dringen. En dat terwijl we in Castricum extra kwetsbaar zijn voor zeespiegelstijging, door onze ligging aan de kust. Ook het agrarisch karakter van onze streek maakt ons extra gevoelig voor weersextremen als droogte en regenval.

Het is belangrijk dat we als gemeente investeren in het bestrijden van de klimaatcrisis, ook als dat betekent dat lokale belastingen stijgen. Daarbij gaan we uit van het principe 'de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten'. Een eerlijke aanpak van de klimaatcrisis is in het voordeel van ons allemaal. Denk aan lager energieverbruik door goede isolatie van huizen en de plaatsing van zonnepanelen, aan een schonere en mooiere omgeving door groenaanplant. Maar er zijn meer mogelijkheden: het verduurzamen van bedrijfsterreinen, het ondersteunen van duurzame lokale voedselproductie, het verkiezen van innovatieve ondernemingen op groene stroom boven vervuilende bedrijven. Ook kunnen we ons samen met andere gemeenten verzetten tegen de groei van Schiphol. De grenzen van klimaat, veiligheid en overlast voor omwonenden – dat zijn ook mensen in onze gemeente – zijn bereikt.

GroenLinks zorgt ervoor dat thema's als klimaat en duurzaamheid in de gemeente Castricum bovenaan de politieke agenda staan. Dankzij GroenLinks werd er al een duurzaamheidsfonds ingesteld, waaruit tal van grotere en kleinere maatregelen betaald konden worden. Maar we zijn nog lang niet klaar. We willen dat de energietransitie duurzaam en eerlijk verloopt, en we pakken dat samen met onze bewoners aan, bijvoorbeeld via een burgerberaad. Zo werken we als gemeenschap aan ons doel: een duurzame economie zonder verspilling.

DE KOMENDE JAREN WERKEN WE AAN:

GroenLinks Castricum zet zich de komende vier jaar in voor de volgende punten:

Meer zonne- en windenergieprojecten

We gaan voor duurzame energie in Castricum, zoals zonne- en windenergie. Dat is nodig om de CO₂-uitstoot terug te dringen. Wel onder de juiste groene en sociale voorwaarden. Want we vinden het belangrijk dat de gemeenschap financieel meeprofiteert én dat de omliggende natuur wordt verbeterd. We willen experimenteren met innovatieve manieren om zonne-energie op te wekken: op parkeerplaatsen, gevels en bushokjes, en op hekwerken, geluidswanden en lantarenpalen. Maar ook met nieuwe typen zonnepanelen, zoals nu al toegepast in de fietsenstalling bij het station en in dakpannen.

Inwoners met een kleine beurs voorop

Inwoners met een kleine beurs worden koplopers in energiebesparing. Van energiecoaches krijgen zij gratis advies en hulpmiddelen (tochtstrips, ledlampen, radiatorfolie etc.) zodat ze minder energie verbruiken en de energierekening omlaag gaat.

Stimuleren lokale energie-coöperaties

Lokale energiecoöperaties zorgen voor steun, zeggenschap en betrokkenheid van burgers bij de energietransitie. Daarom ondersteunt de gemeente energiecoöperaties zoals CALorie. We grijpen dit aan om fors in buurten te investeren, onder andere samen met CALorie. In buurtgesprekken kunnen inwoners aangeven hoe we hun buurt kunnen verduurzamen.

De gemeente koopt circulair in

Circulariteit – waarbij afval als grondstof wordt gebruikt voor nieuwe producten – wordt een vast criterium bij alle aanbestedingen.

We verminderen afval

Huishoudens die minder restafval aanbieden, betalen een lagere afvalstoffenheffing. Daarom maken we het (nog) makkelijker om afval gescheiden in te leveren. Want uit allerlei studies blijkt dat afvalscheiding 'bij de bron', oftewel bij mensen thuis, het beste werkt om afval te verminderen, zeker bij kleinere gemeentes zoals Castricum. Bovendien is het goedkoper voor de inwoners zelf.

De fiets en openbaar vervoer als uitgangspunt

We geven fietsers (en voetgangers!) de ruimte, zodat fietsen aantrekkelijker wordt en mensen vaker de auto laten staan. We maken de Dorpsstraat autovrij dan wel autoluw, en testen wat mogelijk is met een goed opgezette en uitgevoerde pilot. We verminderen het aantal parkeerplekken, ook bij nieuwbouwprojecten. We maken van alle dorpskernen 30km-gebied: dat vermindert de uitstoot en zorgt voor meer verkeersveiligheid. Wegobstakels maken het makkelijker om deze zones te handhaven. We stimuleren (regionale) doorfietsroutes. Dit betekent ook: geen steun voor randwegen rondom Castricum. Zowel de voorgestelde west- als oostroute zijn onnodig en onacceptabel.

We gaan voor een particulier vuurwerkverbod

Vuurwerk is slecht voor de luchtkwaliteit, zorgt voor overlast, gewonden én is slecht voor het welzijn van dieren. We willen dat oud en nieuw weer een feest wordt voor iedereen. Daarom gaan we voor een particulier vuurwerkverbod, ook na de coronacrisis. Op oudejaarsnacht verzorgt de gemeente zelf professionele vuurwerkshows in Castricum, Limmen en Akersloot.

WONEN

WAAR WIJ VOOR STAAN

Iedereen heeft recht op een fijne en betaalbare woning. Een huis is de basis voor een prettig leven, een plek om tot rust te komen of samen te zijn met vrienden en familie. Dit grondrecht staat onder druk. De huidige wooncrisis legt de ongelijkheid in inkomen, bezit en kansen in onze samenleving genadeloos bloot. De overspannen woningmarkt biedt een perverse prikkel voor investeerders, waar de gewone woningzoekende letterlijk en figuurlijk een prijs voor betaalt. Een modaal salaris is in veel gevallen al lang niet meer voldoende om de huur te betalen of om een eigen huis te kopen.

Ook in onze gemeente zijn er te weinig betaalbare koopwoningen en sociale huurwoningen. De opeenvolgende colleges in Castricum vertikken het al ruim twintig jaar om substantieel voor betaalbare woningen te zorgen. Ook is er vaak weerstand tegen de bouw van sociale huurwoningen: inwoners zijn bang dat het ten koste gaat van de leefbaarheid in hun buurt. Terwijl het enige dat de mensen die een sociale huurwoning nodig hebben bindt, is dat ze een smalle beurs hebben. Dat zou geen reden moeten zijn om ergens niet te kunnen wonen. Het resultaat? Sinds 2015 zijn er maar 15 sociale huurwoningen bijgekomen in Castricum! En dat terwijl er honderden extra jongeren en starters op de wachtlijst bij zijn gekomen. Juist de gemeente heeft een sturende rol als het gaat om wonen. In het ruimtelijk beleid leggen we de bouwlocaties vast. En in het grondbeleid maken we duidelijk welke rol de gemeente heeft bij de aanschaf van gronden en gebiedsontwikkeling. Als de gemeente een actieve rol pakt, zijn we minder afhankelijk van projectontwikkelaars. Zo kan de gemeente zorgen voor gelijke kansen voor iedereen.

Als het aan ons ligt, maakt de gemeente haar zorgplicht op het gebied van wonen waar. Dankzij GroenLinks wordt er al met voorrang gebouwd in de sociale huursector. En we zijn een discussie gestart over het splitsen van veel te grote woningen in kleinere en dus meer woningen: dat moet makkelijker worden. Maar er is meer werk aan de winkel. Zo willen we de wachttijd voor een sociale huurwoning verkorten. De huidige wachttijd van bijna acht jaar raakt veel inwoners, vooral jongeren, en is onacceptabel.

Kortom: de gemeente moet durven aansturen op nieuwbouw van betaalbare woningen. Dan kan iedereen een fijn huis vinden.

DE KOMENDE JAREN WERKEN WE AAN:

GroenLinks Castricum zet zich de komende vier jaar in voor de volgende punten:

Alle nieuwbouw 40% sociale huur, 40% middensegment en 20% hoger segment

We bouwen voor de mensen die dat het hardste nodig hebben. Daarom willen we dat alle nieuwbouw in Castricum bestaat uit 40% sociale huurwoningen, 40% in het middensegment en 20% in het hogere segment. Bovendien wordt elke nieuwbouwwoning energieneutraal (en liever nog energiepositief).

Stimuleer alternatieve woonvormen

De vraag naar nieuwe, alternatieve woonvormen groeit. Die woonvormen kunnen kansen bieden aan allerlei mensen om te wonen en te leven op een manier die bij hen past. Het kan bijvoorbeeld gaan om gebouwen waarin 'leunende' en 'steunende' bewoners samenwonen. De gemeente kan initiatieven van bewoners voor alternatieve woonvormen ondersteunen met advies, financiering en waar mogelijk het beschikbaar stellen van betaalbare grond. Ook kan de gemeente in bestemmingsplannen sturen op kleinschalige alternatieve woonvormen.

Woningen zijn geen handelswaar

We staan niet langer toe dat nieuwbouwwoningen worden opgekocht voor verhuur, of dat ze direct weer voor een hogere prijs door worden verkocht (speculatie). Daarom voeren we een zelfbewoningsplicht en een anti-speculatiebeding in voor nieuwe koopwoningen.

We bouwen binnen de huidige bebouwing van de dorpskernen

We bouwen niet in ons buitengebied: het is namelijk helemaal niet nodig om ons mooie en kostbare groen op te offeren voor woningen. Dat kan ook prima binnen de huidige bebouwde omgeving, bijvoorbeeld door leegstaande winkel- en kantoorpanden om te bouwen. We behouden de leefbaarheid, het groen en karakter van ons dorp. Daarom zijn we geen voorstander van hoogbouw in Akersloot en Limmen: dat past niet bij het karakter van die kernen.

We bevorderen doorstroming

We maken het voor ouderen aantrekkelijker om door te stromen naar een appartement. We werken daarvoor samen met de woningbouwcorporatie en zorgaanbieders. Zo krijgen meer ouderen een woning die bij hun situatie past. De vrijgekomen grotere woningen mogen gesplitst of aangepast worden, zodat er meer woonruimte beschikbaar komt voor starters.

Geef statushouders weer voorrang

Castricum is een van de weinige gemeenten in Nederland die de urgentie voor statushouders heeft ingetrokken. Statushouders zijn mensen die een verblijfsvergunning hebben gekregen, omdat ze zijn gevlucht voor oorlog, geweld en onderdrukking. Zij zijn grotendeels aangewezen op sociale huurwoningen: ze hebben geen opgebouwde wachttijd of een eigen netwerk. Door de beslissing van de gemeente zijn zij nagenoeg kansloos op de woningmarkt. Dat staat hun integratie in onze samenleving ernstig in de weg.

GROEN

WAAR WIJ VOOR STAAN

Natuur maakt mensen gelukkig, is belangrijk voor de biodiversiteit en voor de gezondheid van mens en dier. Maar de natuur staat onder druk in Nederland. Natuurgebieden worden kleiner en raken versnipperd. En we hebben nog maar 15% van onze oorspronkelijke biodiversiteit over, veel minder dan in de rest van Europa. Verschillende soorten dieren en planten zijn niet alleen waardevol op zich, ze vormen de basis voor ons leven op aarde.

Ons landschap is een van de mooiste in Nederland. De duinen en het strand zijn unieke natuurgebieden, en onze regio maakt deel uit van het historische Oer-IJ, waar hier en daar de sporen nog van zijn te herkennen. Een gebied dat we moeten koesteren. Maar dat doen we niet. De neerslag van stikstof heeft een dramatisch effect op ons open duinlandschap (Natura 2000, beschermd natuurgebied) en leidt tot verdwijning van bijzondere dier- en plantsoorten. De behoefte van mensen om te recreëren is heel begrijpelijk, maar brengt ook vervuiling met zich mee en verstoort de leefomgeving van dieren. Daarnaast wordt onze duinrand bedreigd door plannen om te bouwen in het buitengebied. Te vaak offeren we natuur op voor economisch gewin.

Groene, open landschappen en gezonde natuur zijn in het belang van ons allemaal. Niet alleen in het hier en nu, maar ook voor de generaties na ons. De stikstofuitstoot moet dus zo snel mogelijk omlaag en we moeten fors investeren in ons groene kapitaal. De afgelopen jaren hebben we al het nodige bereikt: zo hebben we ervoor gezorgd dat er meer aandacht is voor biodiversiteit in het gemeentelijke groenbeheer. In 2019 werd een initiatiefvoorstel van GroenLinks aangenomen om parken en bermen veel natuurlijker te beheren. Hierdoor is het groenbeheer aangepast. Op verschillende plaatsen in onze gemeente zien de burgers in het voorjaar prachtige bloementapijten. Daar houdt het echter niet op. We willen zorgen voor groenere en gezonde wijken. Dit is goed voor de biodiversiteit en de lucht- en waterkwaliteit in onze directe omgeving. We stimuleren biologische, natuurinclusieve landbouw (goed voor de natuur én de boer) en zetten ons samen met andere gemeenten en de provincie in voor schone lucht. Zo verminderen we de hoeveelheid bestrijdingsmiddelen en vermindert de CO₂- en stikstofuitstoot. En zo koesteren we de schoonheid van ons bijzondere Noord-Hollandse landschap.

DE KOMENDE JAREN WERKEN WE AAN:

GroenLinks Castricum zet zich de komende vier jaar in voor de volgende punten:

Groen in plaats van stenen

Parkeerplaatsen die altijd leegstaan, hoekjes van straten waar prima een boom kan worden geplaatst, parkeervakken die je kunt onderbreken met bomen: een eerste inventarisatie van GroenLinks Castricum leverde plaatsen op voor circa tweeduizend extra bomen. We streven er ook naar dat ieder dak groen wordt (of vol ligt met zonnepanelen). Daarom verplichten we dubbel gebruik van alle daken die van de gemeente zijn of waar de gemeente aan meebetaalt. En we verleiden inwoners om hun daken te transformeren met subsidies voor groene daken of zonnepanelen.

Van groenbeheer naar natuurontwikkeling

Bij het beheer van het gemeentelijke groen staan biodiversiteit, bescherming van dieren en hun leefgebieden voorop. Bij aanplant houden we rekening met planten waar bijen en vlinders op af komen. We stellen een maai-, snoei- en kapverbod in tussen 15 maart en 15 juli om broedende vogels en andere dieren met jongen hun rust te geven.

Een ecooloog in dienst van de BUCH-gemeenten

In BUCH-verband nemen we een ecooloog aan, die voor de vier deelnemende gemeenten plannen opstelt en uitvoert om de biodiversiteit te vergroten.

Strand is ook natuurgebied

Zand moet vrij op kunnen stuiven. Dit is niet alleen belangrijk voor het natuurbehoud, maar ook voor een hoge duinenrij die ons beter beschermt tegen overstromingen. De huidige strandtenten en strandhuisjes houden dit zand tegen. Daarom is bebouwing mogelijk, maar beperkt en niet jaarrond. Bebouwing moet op palen zonder afdekschotten om het zand en de wind vrij spel te geven.

We ondersteunen inwoners die willen vergroenen

Elke tegel die wordt vervangen door groen helpt. Daarom helpen we mensen die willen vergroenen, bijvoorbeeld met subsidies, maar ook door het mogelijk te maken om boomspiegeltuintjes of wormenhotels aan te vragen, en om plantenbakken of boombakken op straat te adopteren.

Beschermen Noordhollands Duinreservaat

We beschermen het Noordhollands Duinreservaat. We kiezen voor het ontwikkelen van kleinschalig en duurzaam toerisme, dat niet ten koste gaat van natuur, verspreid over verschillende plaatsen in de gemeente. Ook kiezen we voor bouwen binnen de huidige bebouwde omgeving, niet in het buitengebied (zie hoofdstuk Wonen).

We gaan voor schone lucht

We sluiten ons aan bij de IJmond-gemeenten en de provincie in hun strijd tegen de vervuiling door Tata Steel. We verzetten ons tegen de groei van Schiphol samen met andere gemeenten onder de aanliegroutes richting deze luchthaven: de grens is bereikt en de leefbaarheid is te ernstig in het geding gekomen. Verder dringen we houtstook terug, want ook die leidt tot gezondheidsschade en luchtvervuiling. We willen mensen voorlichten over de schadelijke effecten voor henzelf en hun omgeving, en uitleggen hoe zij hun stookgedrag kunnen aanpassen zodat de overlast vermindert. Verder komt er een verbod op het stoken van bewerkt hout en op het stoken bij windstille dagen.

ZORG

WAAR WIJ VOOR STAAN

GroenLinks vindt dat iedereen goede zorg verdient. Waarbij het vakmanschap van de zorgaanbieder het uitgangspunt is, de kwaliteit van zorg weer centraal staat en zorg beter aansluit bij de behoeften van de patiënt.

Maar de marktwerking in de zorg is doorgeslagen. Door de focus op kostenbesparing worden zorgverleners gedwongen veel tijd te besteden aan verantwoording over hun werkzaamheden, tijd die ze zouden moeten besteden aan patiënten. En in de jeugdzorg lopen de wachtlijsten op. Steeds meer kwetsbare jongeren raken verstrikt in een systeem waar ze niet meer uit komen. De ene na de andere gemeente meldt zich ondertussen met miljoenentekorten. Van de werknemers in de jeugdzorg geeft 4 op de 5 aan dat de werkdruk te hoog is.

We zetten ons in voor laagdrempelige en goede zorg, die betaalbaar is voor de lage inkomens. Dichtbij huis en gebaseerd op vertrouwen. De gemeente speelt daarbij een belangrijke rol. We kunnen samenwerking tussen zorgorganisaties stimuleren en de marktwerking terugdringen. Aanbestedingen in de zorg zijn namelijk niet altijd nodig. Vaak leiden ze tot een te lage prijs en komen de kwaliteit of de arbeidsvoorwaarden van zorgwerknemers onder druk. De gemeente moet bij de inkoop van zorg altijd afwegen wat voor iedereen het beste is, niet alleen voor het gemeentelijke budget. Het maakt daarbij niet uit of een zorgaanbieder wel of geen winst kan maken: het gaat erom dat het geld van de gemeente ten goede komt aan de patiënten of cliënten en de mensen op de werkvloer. Er komen verschillende aanbestedingen aan in de zorg, dus dit is dé kans voor de gemeente om dit beter te doen.

We geven bovendien speciale aandacht aan de zorg voor de jeugd, met name de jeugd-GGZ. De gemeente moet steviger beleid maken, de regie pakken en durven te investeren. Een aantal lokale GGZ-aanbieders in Castricum is gestopt met de behandeling van jongeren vanwege de grote administratieve last. En dat terwijl zij de beste zorg kunnen leveren, dichtbij huis en bekend met de woon- en schoolomgeving van onze jeugd. Dit pakken we aan: we maken het voor kleine lokale aanbieders aantrekkelijk om jongeren weer te behandelen. Jeugdzorg kan bovendien niet los gezien worden van onderwijs: als kinderen naar school kunnen en goed onderwijs krijgen, is dat goed voor hun ontwikkeling op alle vlakken. Daarbij mag niemand uitgesloten worden: ook kinderen met een handicap moeten in de buurt naar school kunnen.

En we zetten in op preventie. In gemeenten waar het goed en veilig wonen is, zijn mensen minder ziek. GroenLinks investeert in een samenleving die hecht is, waarin mensen niet eenzaam zijn en men omkijkt naar elkaar. Daarom zorgen we ervoor dat mensen zo lang mogelijk in hun eigen buurt kunnen blijven wonen, sporten en van groen en cultuur kunnen genieten.

DE KOMENDE JAREN WERKEN WE AAN:

GroenLinks Castricum zet zich de komende vier jaar in voor de volgende punten:

Minder administratie, kortere procedures

De administratieve last voor (met name de kleine) zorgaanbieders en zorgafnemers moet veel kleiner worden door minder en kortere procedures. We werken aan uniforme administratieve vereisten voor gemeente en provincie. Ons doel daarbij: passende zorg zonder wachtlijsten.

Een doorlopende visie en aanpak voor de jeugdzorg

Voor de jeugdzorg werkt de gemeente aan een visie en aanpak voor de jeugdzorg van baby's tot jongvolwassenen van 25 jaar. Daarmee voorkomen we problemen bij de overgang van jeugd- naar volwassenenzorg.

Goede ventilatie op scholen

De ventilatie in de schoolgebouwen in onze gemeente is in lang niet alle gevallen voldoende. Een gezond binnenklimaat is niet alleen belangrijk in verband met de coronapandemie, maar ook voor de gezondheid van onze kinderen. Dit moet dus aangepakt worden. Als het rijk dit niet regelt, moet de gemeente dit doen.

Integrale kindcentra

GroenLinks juicht de komst van integrale kindcentra (IKC's) toe. In de komende jaren zetten wij ons in voor de realisatie van een IKC in Bakkum en een IKC in Castricum-Oost.

Goed werkgeverschap voorwaarde subsidie en aanbesteding

Instellingen die door de gemeente gesubsidieerd of gecontracteerd worden, moeten zorgen voor goed werkgeverschap en een fatsoenlijk loon voor hun werknemers. We leggen deze eisen vast in onze overeenkomsten en treden op als goed opdrachtgever door de naleving zorgvuldig te controleren.

We voeren het VN-verdrag voor mensen met een beperking uit

We zetten vol in op de uitvoering van het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking. Gemeentelijke gebouwen, voorzieningen en (digitale) informatie maken we toegankelijker. Dit doen we met een concreet plan van aanpak op diverse leefgebieden.

Zorgen dat ouderen langer thuis kunnen blijven wonen

We gaan ervoor zorgen dat onze ouderen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen. Daar willen we – als dat nodig blijkt – ook subsidie voor beschikbaar stellen.

WERK & INKOMEN

WAAR WIJ VOOR STAAN

Over de hele wereld neemt de ongelijkheid in inkomen, bezit en kansen toe, ook in Nederland. GroenLinks vindt dat mensen die hun baan verloren hebben of door omstandigheden niet in staat zijn om te werken, ondersteund moeten worden. Armoede is geen keuze. Bovendien is armoede duur voor de samenleving: ze leidt tot hogere zorgkosten en slechtere schoolprestaties. Het bestrijden van armoede is daarentegen betrekkelijk goedkoop, en draagt bij aan het algemeen welbevinden. Een rechtvaardigere samenleving met minder ongelijkheid is een stabielere samenleving.

Zelfs in het welvarende Castricum komt armoede voor. We moeten meer geld vrijmaken voor de bestrijding daarvan. Als rijke gemeente kan Castricum zich dat permitteren. En het levert op allerlei terreinen meer op dan het kost – zowel in maatschappelijk als financieel opzicht. Via een betaalde baan, vrijwilligerswerk of een opleiding kan iedereen zich onderdeel voelen van de samenleving en een goed bestaan opbouwen. Alle werkenden verdienen bovendien een zekere arbeidsmarktpositie. Waardering, een fatsoenlijk salaris en bescherming bij ziekte of pech zijn daar onlosmakelijk mee verbonden.

Samenleven in Castricum betekent voor GroenLinks aanmoedigen en vertrouwen in plaats van straffen en wantrouwen. We laten mensen niet in de steek. Als het inwoners zelf niet lukt om een baan te vinden, dan helpt de gemeente. We verruimen de mogelijkheden om schulden bij de gemeente kwijt te schelden en bieden hulp aan mensen in energiararmoede, het verschijnsel waarbij huishoudens een energierekening hebben die eigenlijk te hoog is voor hun inkomen.

We kunnen ook veel winst behalen als we de gemeentelijke belastingen fundamenteel eerlijker inrichten. Dan komt welvaarts groei alle burgers ten goede. Daarom willen we vervuilers meer laten betalen. En als de lasten verhoogd moeten worden, dan kiezen we ervoor om de onroerende zaak belasting (OZB) te verhogen. Dat is de beste manier om de ongelijkheid tegen te gaan: huurders betalen namelijk geen OZB, bezitters van een goedkope woning raakt het nauwelijks. De mensen met een dure woning dragen het meeste bij via de OZB. Kortom: de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten. Met de extra inkomsten kunnen we investeren in goede collectieve voorzieningen, in de wetenschap dat wij allemaal baat hebben bij betaalbare woningen, inspirerende cultuur, goed onderwijs en goede zorg, goede verbindingen en mooie natuur.

DE KOMENDE JAREN WERKEN WE AAN:

GroenLinks Castricum zet zich de komende vier jaar in voor de volgende punten:

Uitbreiding kwijtschelding gemeentelijke heffingen

Wie het met het sociale minimum moet doen kan kwijtschelding krijgen van de bijdrage voor het riool en de afvalinzameling, of de kosten voor een identiteitskaart. GroenLinks wil daar de kosten voor lijkbezorgingsrechten aan toevoegen als er geen nalatenschap van betekenis is.

Uitkeringsgerechtigden mogen een deel van hun zelf verdiende loon behouden

Werken moet lonen en we moeten het vinden van werk dan ook stimuleren, niet ontmoedigen. Er zijn mogelijkheden om uitkeringsgerechtigden een deel van het zelf verdiende loon te laten behouden. Die moet de gemeente maximaal benutten.

Faciliteren sport, cultuur en onderwijs voor kinderen in armoede

De bestaande regelingen voor deelname aan sport en cultuur worden uitgebreid met maatwerkvoorzieningen voor gezinnen met een uitkering, en gezinnen met een laag loon (tot 120% van het minimum).

De onbetaalde tegenprestatie wordt omgezet naar betaalde tegenprestatie

De Verordening Sociaal Domein verplicht uitkeringsgerechtigden - een aantal uitzonderingen daargelaten - onbetaald een zogenoemde 'tegenprestatie' te verrichten. Het opdragen van onbetaald werk is maatschappelijk onaanvaardbaar, het zet de Wet op het Minimumloon opzij en is in strijd met internationale verdragen. De bijstandsuitkering is een recht voor wie geen werk kan vinden. Wie opgedragen werk verricht, moet daarvoor gewoon met loon worden betaald.

We passen de kostendelersnorm zo min mogelijk toe

De kostendelersnorm verlaagt de uitkering van bijstandsgerechtigden als er meer bewoners van 21 jaar en ouder wonen op hetzelfde adres als de bijstandsgerechtigde. GroenLinks wil dat de gemeente deze zo min mogelijk toepast. Hierdoor kunnen inwoners bijvoorbeeld een periode op proef samenwonen zonder dat dit hun uitkering raakt en kunnen jongeren langer thuis blijven wonen.

KUNST & CULTUUR

WAAR WIJ VOOR STAAN

Kunst en cultuur zijn van onschatbare maatschappelijke waarde. Of je nu zelf een kunst beoefent of ervan geniet als toeschouwer: cultuur verrijkt, bevraagt maatschappelijke kwesties, zorgt voor verbinding, reikt een extra dimensie aan die ons leven de moeite waard maakt. Culturele instellingen en creatieve broedplaatsen zijn de bouwstenen voor een open en sociale samenleving. Hier ontmoeten mensen elkaar en delen ze verhalen en inzichten. Hier kun je je even opladen, je verwonderen en genieten van schoonheid.

Het is voor ons welbevinden van vitaal belang dat de gemeente een bloeiende en gevarieerde culturele sector stimuleert en waar nodig ook ondersteunt. GroenLinks richt de blik hierbij op het heden, de toekomst en het verleden. In het heden staan wij positief tegenover nieuwe culturele initiatieven. Voor de toekomst van kunst en cultuur zijn we afhankelijk van jonge generaties. Daarom willen we dat ieder kind hier zo vroeg mogelijk mee in aanraking komt – via lessen en voorstellingen of tentoonstellingen – en er zelf de waarde van ervaart. Ten slotte zijn we trots op ons rijke lokale culturele erfgoed en blijven we daar goed voor zorgen.

Cultuur is wie wij zijn. Het is wat ons mensen maakt. Maar het culturele aanbod in onze gemeente is momenteel te beperkt. We zijn gelukkig een theater rijker geworden met de komst van Koningsduyn, maar door het wegvallen van De Bakkerij is er minder ruimte voor talentontwikkeling. We willen zorgen dat elk kind kennis kan maken met kunst en cultuur, en zo het eigen creatieve vermogen kan ontdekken en ontwikkelen. De bibliotheken en een organisatie als Toonbeeld spelen hierbij een belangrijke rol, zowel in Castricum als Akersloot en Limmen.

We maken ons hard voor de culturele sector. Deze is afhankelijk van kunstsubsidies. Het verlenen hiervan mag nooit afhangen van de economische waarde, maar moet gegarandeerd zijn op basis van de maatschappelijke waarde. Een belangrijke voorwaarde voor subsidieverlening is dat instellingen kunstenaars naar behoren belonen. De gemeente kan actief op zoek naar zogenaamde 'matchingssubsidies' op zowel landelijk als provinciaal niveau. Daarmee kunnen we met inzet van de gemeente een veel groter maatschappelijk effect bereiken.

DE KOMENDE JAREN WERKEN WE AAN:

GroenLinks Castricum zet zich de komende vier jaar in voor de volgende punten:

We blazen de bezuinigingen af en investeren weer in kunst en cultuur

We vinden de voorgenomen bezuinigingen onacceptabel en onverstandig. We moeten juist investeren in kunst en cultuur, gezien het belang ervan voor onze gemeente.

We zoeken ruimte voor kunst & cultuur

Wij willen een actieve rol van de gemeente om (langdurig) leegstaande winkel- en kantoorpanden beschikbaar te krijgen als broedplaats, expositieruimte of werkplaats voor kunstenaars. Wat ons betreft kan de gemeente meebetalen aan een nieuwe plek voor bioscoop Corso in Castricum: we vinden het belangrijk dat er een divers aanbod van kunst & cultuur is voor iedereen. Dat betekent niet dat de gemeente ook een bijdrage levert aan de exploitatie, het is immers een commerciële onderneming.

Ondersteuning van bibliotheken

GroenLinks juicht toe dat openbare bibliotheken in de gemeente meer verbindingen aangaan met de samenleving. We zien graag dat bibliotheken hun rol blijven spelen in het toegankelijk maken van de Nederlandse taal voor nieuwkomers en laaggeletterden. We vragen hen (en de scholen in onze gemeente) nog meer dan nu te helpen ontleding in de samenleving tegen te gaan, met name onder jongeren. Daar hoort ook steun bij vanuit de gemeente.

We stimuleren cultuureducatie op scholen

Cultuureducatie is belangrijk. Het opent de geest en nieuwe werelden voor kinderen. Daarom stimuleren we scholen om een cultureel aanbod te bieden, zodat kinderen in aanraking komen met kunst & cultuur.

We handhaven het fonds voor gezinnen met de laagste inkomens

We handhaven het fonds dat kinderen uit gezinnen met inkomens tot 120% van het minimumloon in staat stelt om bijvoorbeeld dansles, tekenles of muziekles te volgen. We zorgen dat kinderen niet meer hoeven te kiezen tussen sport en cultuur door het allebei mogelijk te maken.

Beschikbaarheid van een cultuurpas

Voor iedereen boven de 18 jaar met een inkomen tot 120% van het minimumloon stellen we een cultuurpas beschikbaar om gratis naar lokale voorstellingen of concerten te gaan.